

**Ανακοίνωση εν όψει της συζήτησης στην Ολομέλεια του Συμβουλίου της Επικρατείας αιτήσεων ακυρώσεως που αφορούν την σύσταση και συγκρότηση των Ανεξαρτήτων Επιτροπών Προσφυγών και την απόρριψη αιτήσεων διεθνούς προστασίας με βάση τον χαρακτηρισμό της Τουρκίας ως ασφαλούς Τρίτης χώρας.**

Την Παρασκευή 10 Μαρτίου 2017, κατόπιν παραπομπής από το Δ' Τμήμα του Συμβουλίου της Επικρατείας, λόγω της σπουδαιότητας των υπό κρίση ζητημάτων, θα συζητηθούν στην Ολομέλεια του Δικαστηρίου οι αιτήσεις ακύρωσης οι οποίες κατατέθηκαν από την Ομάδα Δικηγόρων για τα Δικαιώματα Προσφύγων και Μεταναστών, το Ελληνικό Συμβούλιο για τους Πρόσφυγες και δικηγόρους του πεδίου των δικαιωμάτων του ανθρώπου, κατά κανονιστικών και ατομικών πράξεων της Διοίκησης που αφορούν ιδίως τη σύσταση και συγκρότηση των Ανεξαρτήτων Επιτροπών Προσφυγών και κατά συναφών ατομικών πράξεων οι οποίες, επιπλέον, απορρίπτουν τις αιτήσεις διεθνούς προστασίας, χωρίς την επί της ουσίας εξέτασή τους, χαρακτηρίζοντας την Τουρκία ως ασφαλή Τρίτη χώρα για την επιστροφή και την αναζήτηση προστασίας των προσφευγόντων Σύρων προσφύγων που ζήτησαν άσυλο στην Ελλάδα.

Υπενθυμίζουμε ότι οι Ανεξάρτητες Επιτροπές Προσφυγών υπό τη σημερινή τους συγκρότηση, προβλέφθηκαν με εσπευσμένη τροποποίηση του μόλις ψηφισθέντος, τότε, νόμου 4375/2016 η οποία «συνέπεσε» χρονικά με τις αποφάσεις των Επιτροπών Προσφυγών του π.δ.114/2010 που έκριναν, στο πλαίσιο της αρμοδιότητάς τους, ότι η Τουρκία δεν είναι ασφαλής «τρίτη» χώρα για την επιστροφή Σύρων προσφύγων και ως εκ τούτου έρχονταν σε αντίθεση με τις σχετικές παραδοχές περί του αντιθέτου της Κοινής Δήλωσης ΕΕ-Τουρκίας. Η παράκαμψη της αρμοδιότητας ενός οργάνου δια της αμέσου αντικατάστασής του, συνοδεύτηκε από διατάξεις που εξόφθαλμα αντιβαίνουν στο Σύνταγμα και σειρά παρατυπιών που παραβιάζουν τις βασικές εγγυήσεις για την πρόσβαση σε διεθνή προστασία στην Ελλάδα.

Οι λόγοι ακύρωσης των προσβαλλομένων πράξεων αφορούν ζητήματα μείζονος σημασίας που υπερβαίνουν τα θέματα διαδικασιών ασύλου στην Ελλάδα: αφορούν τη λειτουργία των αρχών του κράτους δικαίου, του πλαισίου εγγυήσεων για την προστασία των δικαιωμάτων του ανθρώπου και συνακόλουθα των εγγυήσεων για τη διασφάλιση της αποτελεσματικής πρόσβασης και της χορήγησης διεθνούς προστασίας στην Ελλάδα, σύμφωνα με τις επιταγές του Συντάγματος και του διεθνούς και ενωσιακού δικαίου. Η ακύρωση, δε, των προσβαλλομένων πράξεων είναι ζητούμενο κομβικής σημασίας καθώς αφορούν καταστρατηγήσεις αρχών και κανόνων δικαίου αυξημένης τυπικής ισχύος που άπτονται του πυρήνα των δικαιωμάτων του ανθρώπου, όπως είναι η αρχή της μη επαναπρώθησης, το δικαίωμα ακρόασης, το δικαίωμα σε αποτελεσματική προσφυγή και βέβαια το δικαίωμα στο άσυλο.

Είναι, δε, ιδιαίτερα ανησυχητικό το ότι οι καταστρατηγήσεις αυτές επιχειρούνται με έρεισμα, κείμενα πολιτικής σκοπιμότητας τα οποία δεν έχουν νομική δεσμευτικότητα και δεν παράγουν καμία έννομη συνέπεια, όπως το κείμενο Κοινής Δήλωσης ΕΕ-Τουρκίας. Επισημαίνουμε ότι, οι προσπάθειες παρουσίασης, ιδίως από το αρμόδιο Υπουργείο Μεταναστευτικής Πολιτικής, της Κοινής Δήλωσης ως «συμφωνίας», κατέπεσαν και από το Γενικό Δικαστήριο της Ευρωπαϊκής Ένωσης, το οποίο, προ μερικών ημερών έκρινε ότι, ούτε το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο ούτε άλλο θεσμικό όργανο της Ένωσης αποφάσισε τη σύναψη συμφωνίας με την Τουρκική Κυβέρνηση σχετικά με τη μεταναστευτική κρίση, διαπίστωσε, δε, ότι δεν υπάρχει σχετική πράξη θεσμικού οργάνου της Ένωσης.

<http://curia.europa.eu/jcms/upload/docs/application/pdf/2017-02/cp170019el.pdf>

Οι λόγοι ακύρωσης των προσβαλλομένων πράξεων ενώπιον του Συμβουλίου της Επικρατείας αφορούν ειδικότερα τις παραβιάσεις:

- την παραβίαση του άρθρου 89 του Συντάγματος λόγω της συμμετοχής εν ενεργεία δικαστικών λειτουργών σε συλλογικό διοικητικό όργανο
- την παραβίαση των άρθρων 26, 87 και 90 του Συντάγματος περί προσωπικής και λειτουργικής ανεξαρτησίας των δικαστικών λειτουργών που μετέχουν στη σύνθεση των Επιτροπών
- την παραβίαση του άρθρου 7 παρ.4 ν.4375/2016 και των άρθρων 26 και 87 του Συντάγματος κατά την έκδοση Κανονισμού Λειτουργίας των Ανεξάρτητων Επιτροπών Προσφυγών (υπέρβαση της εξουσιοδοτικής διατάξεως)
- την παραβίαση του άρθρου 8 του Συντάγματος και του άρθρου 13 παρ.6 ΚΔΔ/σίας με τη συμμετοχή ιδιώτη εξαρτώμενου από τον υπουργό στις Ανεξάρτητες Επιτροπές Προσφυγών
- την παραβίαση των άρθρων 43 παρ.2, 26 και 87 του Συντάγματος καθώς, η σύσταση και συγκρότηση των Ανεξαρτήτων Επιτροπών Προσφυγών, αποτελούν θέματα για τα οποία δεν χωρεί νομοθετική εξουσιοδότηση και δη σε άλλο όργανο -εν προκειμένω σε Υπουργούς- πέραν του Προέδρου της Δημοκρατίας
- την παράβαση διατάξεων περί νομικής δεσμευτικότητας εν σχέσει με την από 18/3/2016 Κοινή Δήλωση ΕΕ-Τουρκίας
- επιλεκτική εφαρμογή των διατάξεων των άρθρων 54-56 ν. 4375/2016 περί πρώτης χώρας ασύλου και ασφαλούς τρίτης χώρας και 60 παρ. 4 ν. 4375/2016, κατά αυθαίρετη διοικητική πρακτική και άνευ νομίμου βάσεως
- αναρμοδιότητα προσώπου που ενεργεί για λογαριασμό της Ευρωπαϊκής Υπηρεσίας Υποστήριξης για το Άσυλο (EASO) για τη διενέργεια συνέντευξης επί αιτήσεως ασύλου και για τη γνωμοδότηση επί της εξετάσεως της αιτήσεως ασύλου
- παραβίαση του κανονιστικού πλαισίου σχετικά με τη διενέργεια της συνέντευξης σε πρώτο βαθμό και την έκδοση διοικητικών εγγράφων και εκθέσεων/πρακτικών
- παράβαση ουσιώδους τύπου - παραβίαση του δικαιώματος ακρόασης και του δικαιώματος πραγματικής προσφυγής
- παραβίαση του αρθρ. 3 και 13 της ΕυρΣΔΑ και άρθρ. 33 παρ. 1 της Σύμβασης του 1951 λόγω κινδύνου επανεισδοχής στην Τουρκία.

Προκαλεί, δε, έκπληξη το ότι το Δ' Τμήμα του Συμβουλίου της Επικρατείας, παρότι παρέπεμψε στην Ολομέλεια του Δικαστηρίου τις ως άνω υποθέσεις στο σύνολό τους, διατύπωσε κρίση περί της συνδρομής των όρων του δικαιοδοτικού χαρακτήρα των Ανεξαρτήτων Επιτροπών Προσφυγών, κρίση η οποία αφενός αντιφάσκει με πάγια νομολογία του Συμβουλίου της Επικρατείας αφετέρου δεν αιτιολογείται ειδικώς. Αντιστοίχως διατύπωσε κρίση περί της νομιμότητας των διαδικασιών συμμετοχής της Ευρωπαϊκής Υπηρεσίας Υποστήριξης για το

**Άσυλο (EASO) για τη διενέργεια συνέντευξης και τη γνωμοδότηση επί αιτήσεως ασύλου η οποία προφανώς αντιβαίνει στις αρχές του Διοικητικού Δικαίου.**

**Ως προς το ζήτημα εάν η Τουρκία μπορεί να θεωρηθεί ως "ασφαλής τρίτη χώρα" σύμφωνα με το άρθρο 38 της Οδηγίας 2013/32 / ΕΕ «σχετικά με κοινές διαδικασίες για τη χορήγηση και ανάκληση του καθεστώτος διεθνούς προστασίας (αναδιατύπωση)» το Δ' Τμήμα του Συμβουλίου της Επικρατείας δεν διατύπωσε κρίση και παρέπεμψε στην Ολομέλεια. Επισημαίνουμε τα εξής:**

Σύμφωνα με το άρθρο 38 της Οδηγίας 2013/32 / ΕΕ «σχετικά με κοινές διαδικασίες για τη χορήγηση και ανάκληση του καθεστώτος διεθνούς προστασίας» (αναδιατύπωση), τα Κράτη Μέλη μπορούν να εφαρμόζουν την έννοια της ασφαλούς τρίτης χώρας μόνο όταν οι αρμόδιες Αρχές κρίνουν ότι ένα άτομο που ζητά τη χορήγηση της διεθνούς προστασίας θα αντιμετωπιστεί στην εν λόγω τρίτη χώρα με βάση συγκεκριμένες εγγυήσεις που εφαρμόζονται σωρευτικά.

Όπως προκύπτει από τη διατύπωση του άρθρου 38, οι αρμόδιες αρχές του Κράτους Μέλους όπου κατατέθηκε η αίτηση ασύλου έχουν την υποχρέωση να διαπιστώσουν ότι πληρούνται οι εγγυήσεις που προβλέπονται στο εν λόγω άρθρο. Το ζήτημα αυτό βαρύνει επομένως τις Ελληνικές Αρχές.

Κατά τον καθορισμό της τρίτης χώρας ως ασφαλούς, εφαρμόζεται το άρθρο 10 της Οδηγίας «σχετικά με κοινές διαδικασίες για τη χορήγηση και ανάκληση του καθεστώτος διεθνούς προστασίας (αναδιατύπωση)». Το άρθρο 10 υποχρεώνει τις εθνικές αρχές να λάβουν μια απόφαση μετά από προσήκουσα εξέταση του αιτήματος, που περιλαμβάνει ατομική, αντικειμενική και αμερόληπτη αξιολόγηση.

Σύμφωνα με τη νομολογία του Ευρωπαϊκού Δικαστηρίου για τα Δικαιώματα του Ανθρώπου (ΕΔΔΑ), η εξατομικευμένη αξιολόγηση της ασφάλειας και της απόλαυσης της αποτελεσματικής προστασίας σε μία τρίτη χώρα, θα πρέπει να περιλαμβάνει την αξιολόγηση της πρακτικής στην εν λόγω χώρα και δεν μπορεί να περιοριστεί σε μια απλή επανεξέταση των νομικών διατάξεων του εθνικού δικαίου ή την προσχώρηση της χώρας αυτής στις διεθνείς συνθήκες για τα δικαιώματα του ανθρώπου.

Μία από τις εγγυήσεις που πρέπει να πληρούνται είναι η ύπαρξη της δυνατότητας να αιτηθεί το καθεστώς του πρόσφυγα και, στην περίπτωση που ο αιτών αναγνωρισθεί ως πρόσφυγας, να του χορηγηθεί προστασία σύμφωνα με τη Σύμβαση της Γενεύης.

Σε νομική γνωμοδότηση που προσυπογράφουν Έλληνες και άλλοι Ευρωπαίοι ακαδημαϊκοί διεθνούς κύρους, στο πλαίσιο του ερωτήματος ως προς το «αν η Τουρκία μπορεί να θεωρηθεί ως "ασφαλής τρίτη χώρα" και/ή "πρώτη χώρα ασύλου" υπό το φως των νομικών εγγυήσεων στο πλαίσιο του διεθνούς και του ενωσιακού δικαίου περί προστασίας προσφύγων και δικαιωμάτων του ανθρώπου», προκρίνεται επιπλέον ότι:

- ως προς την πρόσβαση σε προσήκουσα διαδικασία ασύλου και την προκύπτουσα κατάσταση, η αναδιατυπωμένη Οδηγία 2013/32 απαιτεί «τη δυνατότητα να ζητηθεί το καθεστώς του πρόσφυγα, και στην περίπτωση που ο αιτών αναγνωρισθεί ως πρόσφυγας, να του χορηγηθεί προστασία σύμφωνα με τη Σύμβαση της Γενεύης.» Η Τουρκία διατηρεί έναν γεωγραφικό περιορισμό εν σχέσει με τις υποχρεώσεις που υπέχει δυνάμει της Σύμβασης της Γενεύης, με την

έννοια ότι δεν αναγνωρίζει ότι οι υποχρεώσεις που απορρέουν από την εν λόγω σύμβαση, εφαρμόζονται και σε μη ευρωπαϊούς πρόσφυγες

- η φράση "σύμφωνα με τη Σύμβαση της Γενεύης" μπορεί να ερμηνευθεί μόνο με την έννοια «σύμφωνα με τις συγκεκριμένες υποχρεώσεις του κράτους που απορρέουν από τη Σύμβαση της Γενεύης». Η αποτελεσματικότητα της συγκεκριμένης διάταξης εξαρτάται από την καθεαυτή δεσμευτική ισχύ των προτύπων προστασίας που κατοχυρώνει η Σύμβαση της Γενεύης για τους πρόσφυγες.

Η Ύπατη Αρμοστεία του ΟΗΕ για τους Πρόσφυγες έχει επίσης τη γνώμη ότι απαιτείται η πλήρης επικύρωση της Σύμβασης της Γενεύης του 1951 και / ή του Πρωτοκόλλου του 1967. Τον Μάρτιο του περασμένου έτους (*Legal considerations on the return of asylum-seekers and refugees from Greece to Turkey as part of the EU-Turkey Cooperation in Tackling the Migration Crisis under the safe third country and first country of asylum concept, UNHCR, 23 March 2016*) επεσήμανε ότι:

- «[...] Είναι κομβικής σημασίας [...] να γίνει δεκτή η επιστροφή του προσώπου στην τρίτη χώρα, να του διασφαλισθεί η δυνατότητα να ζητήσει το καθεστώς του πρόσφυγα και αν του αναγνωρισθεί η ιδιότητα του πρόσφυγα, να λάβει προστασία σύμφωνα με τη Σύμβαση του 1951 όπως τροποποιήθηκε από το Πρωτόκολλο του 1967. [...] (παρ.2.2.1, σελ.6)

- [...] Η Ύπατη Αρμοστεία αντιλαμβάνεται ότι αυτή η διάταξη εννοεί ότι η πρόσβαση στο καθεστώς του πρόσφυγα και στα δικαιώματα της Σύμβασης του 1951 πρέπει να διασφαλίζονται στη νομοθεσία -συμπεριλαμβανομένης της επικύρωσης της Σύμβασης του 1951 και/ή του Πρωτοκόλλου του 1967- και στην πράξη.[...] (παρ.2.2.1, σελ.6)

- και ότι «[...] Ωστόσο, οι Σύροι δεν δύνανται να αναγνωρισθούν πρόσφυγες και να τους χορηγηθεί καθεστώς πρόσφυγα στην Τουρκία, σύμφωνα με τη Σύμβαση του 1951 [...] (παρ.2.1.2, σελ.5)

- Οι ως άνω ακαδημαϊκοί και η Ύπατη Αρμοστεία είναι της γνώμης ότι εναπόκειται στο Δικαστήριο της Ευρωπαϊκής Ένωσης η παροχή καθοδήγησης σχετικά με την ερμηνεία εφόσον υπάρχει αβεβαιότητα σχετικά με τη έννοια αυτή.

**Η δρομολόγηση της μετάθεσης της υποχρέωσης παροχής διεθνούς προστασίας σε «τρίτες» προφανώς μη ασφαλείς για τους πρόσφυγες χώρες, όπως η Τουρκία, αποτελεί πλέον μια ορατή πολιτική και πρακτική των οργάνων της Ευρωπαϊκής Ένωσης που προσβάλλει ουσιώδεις πλευρές της αρχής του κράτους δικαίου και των δικαιωμάτων του ανθρώπου. Τούτο δεν αναιρεί την ευθύνη των κρατών μελών της και εν προκειμένω, της Ελλάδας και των αρμοδίων οργάνων της να τηρήσουν τη συνταγματική και διεθνή νομιμότητα.**

#### **Ως προς τους λόγους που αφορούν ιδίως τη σύσταση και συγκρότηση των Ανεξαρτήτων Επιτροπών Προσφυγών:**

Επισημαίνεται ότι, σύμφωνα με το **άρθρο 89 του Συντάγματος** απαγορεύεται η ανάθεση διοικητικών καθηκόντων σε δικαστικούς λειτουργούς (παρ.3), όπως επίσης απαγορεύεται στους δικαστικούς λειτουργούς να παρέχουν κάθε άλλη μισθωτή υπηρεσία καθώς και να ασκούν οποιοδήποτε επάγγελμα (παρ.1), ενώ κατ' εξαίρεση επιτρέπεται να μετέχουν σε όργανα πειθαρχικού, ελεγκτικού ή δικαιοδοτικού χαρακτήρα (παρ.2).

Οι συγκεκριμένες διατάξεις του Συντάγματος έχουν τεθεί για την προάσπιση της διάκρισης των λειτουργιών και την διασφάλιση της λειτουργικής και προσωπικής ανεξαρτησίας των δικαστών οι οποίοι δεν είναι δυνατόν να υπηρετούν σε δημόσια αρχή που υπάγεται σε υπουργό.

Παρ' ότι, δε, οι Ανεξάρτητες Επιτροπές Προσφυγών ονομάζονται από την αιτιολογική έκθεση του νόμου 4933/2016 ως «οιονεί» δικαιοδοτικά όργανα και συμμετέχουν σ' αυτά κατά πλειοψηφία εν ενεργεία δικαστικοί λειτουργοί επ' αμοιβή (ΥΑ 10175/2016, ΦΕΚ ΥΟΔΔ 344/1-7-2016), ωστόσο ούτε ο χαρακτηρισμός αυτός, ούτε η συμμετοχή, *per se*, εν ενεργεία δικαστών –και μάλιστα κατά πλειοψηφία, ούτε καν κατ' αποκλειστικότητα- αποτελούν επαρκή στοιχεία, ικανά να καταστήσουν ένα όργανο –εν προκειμένω τις Επιτροπές Προσφυγών- δικαιοδοτικού χαρακτήρα αντί για συλλογικό διοικητικό όργανο (ΣτΕ Ολ 2011/2003).

Σημειωτέον, δε, ότι ο δικαιοδοτικός χαρακτήρας προϋποθέτει την πλήρωση, σωρευτικά, μιας σειράς οργανικών και λειτουργικών κριτηρίων τα οποία έχουν διαμορφωθεί από την νομολογία του Ανώτατου Ειδικού Δικαστηρίου, του Συμβουλίου της Επικρατείας, του Δικαστηρίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης και του Ευρωπαϊκού Δικαστηρίου Δικαιωμάτων του Ανθρώπου (ΕΔΔΑ) και τα οποία, προφανώς δεν πληρούνται στην περίπτωση των Ανεξάρτητων Επιτροπών Προσφυγών. Αντίθετα, οι εν λόγω Επιτροπές συγκεντρώνουν τα χαρακτηριστικά συλλογικού διοικητικού οργάνου.

Συγκεκριμένα, το Συμβούλιο της Επικρατείας έχει αποφανθεί περί μη νόμιμης συγκρότησης Επιτροπών με συμμετοχή Δικαστικών λειτουργών κρίνοντας, με πάγια νομολογία του, ότι τούτες δεν συνιστούν δικαιοδοτικό όργανο όταν αποφαίνονται επί ενδικοφανών προσφυγών κατά διοικητικών πράξεων, με βάση τη διαγραφόμενη στο νόμο διοικητική διαδικασία που δεν έχει στοιχεία, τα οποία προσιδιάζουν σε εκτέλεση δικαιοδοτικού έργου και σε άσκηση αρμοδιότητας δικαιοδοτικού οργάνου, όπως η δημοσιότητα των συνεδριάσεων και η υποχρέωση εξασφάλισης της κατ' αντιμωλία συζήτησης (ΟλΣτΕ 3503/2009 και ΣτΕ 717/2011 Τμήμα Β', ΣτΕ 449/2012 Τμήμα ΣΤ', ΣτΕ 629/2012 Τμήμα Δ', ΣτΕ 1770/2012 Τμήμα ΣΤ', ΣτΕ 99/2015 Τμήμα Ε' βλ. και Δημόσια Δήλωση της Εθνικής Επιτροπής για τα Δικαιώματα του Ανθρώπου (ΕΕΔΑ), «για την τροπολογία που αλλάζει τη σύνθεση των Ανεξάρτητων Επιτροπών Προσφυγών», Αθήνα, 17 Ιουνίου 2016).

Σημειώνουμε ότι:

- Οι αποφάσεις των Ανεξάρτητων Επιτροπών Προσφυγών αποτελούν αποφάσεις επί ασκηθείσας ενδικοφανούς προσφυγής, δηλαδή, επί διοικητικής προσφυγής, η οποία, σύμφωνα με τον Κώδικα Διοικητικής Διαδικασίας, δεν αποτελεί ένδικο βοήθημα ή μέσο.
- Οι αποφάσεις των Ανεξαρτήτων Επιτροπών Προσφυγών υπόκεινται σε αίτηση ακυρώσεως τόσο από τον αιτούντα διεθνή προστασία όσο και από τον αρμόδιο Υπουργό και σύμφωνα με το άρθρο 95 παρ.1 του Συντάγματος, σε αίτηση ακύρωσης υπόκεινται οι εκτελεστές διοικητικές πράξεις και όχι οι αποφάσεις της δικαιοδοτικής λειτουργίας, οι οποίες υπόκεινται κατά κανόνα σε αναίρεση ενώπιον του ανωτάτου δικαστηρίου του κλάδου .
- Οι Ανεξάρτητες Επιτροπές Προσφυγών υπόκεινται στην υποχρέωση συμμόρφωσης της Διοίκησης, κατ' άρθρο 95 παρ.5, του Συντάγματος καθώς δεν υποχρεούνται μόνον να συμμορφούνται προς το ακυρωτικό δεδικασμένο μετά από αναπομπή μιας υποθέσεως κατόπιν ακύρωσης της αποφάσεως, αλλά, δεσμευόμενες απ' αυτό το δεδικασμένο, έχουν εν γένει υποχρέωση συμμόρφωσης και σε όλες τις άλλες υποθέσεις που κρίνουν όμοιες, γεγονός που

πλήττει την εσωτερική ανεξαρτησία των δικαστών - μελών τους και συνακόλουθα καταδεικνύει τη φύση του οργάνου ως διοικητικού.

Από την διαδικασία ενώπιον των εν θέματι Επιτροπών ελλείπει για να θεωρηθούν δικαιοδοτικές:

- το στοιχείο της κατ' αντιμωλία συζήτησης, στοιχείο απαραίτητο για την στοιχειοθέτηση του δικαιοδοτικού χαρακτήρα ενός οργάνου (ΣτΕ 3037/2015, 3503/2009)
- το στοιχείο της απαγγελίας των αποφάσεων των Επιτροπών σε δημόσια συνεδρίαση (απλώς επιδίδονται και δεν δημοσιεύονται) αλλά και
- το στοιχείο της ειδικής και εμπειριστατωμένης αιτιολογίας κατ' άρθρο 93 του Συντάγματος (οι αποφάσεις απλώς αιτιολογούνται σύμφωνα με τους κανόνες του διοικητικού δικαίου περί διοικητικών πράξεων), στοιχείο που κατά παγία νομολογία διακρίνει τα διοικητικά από τα δικαιοδοτικά όργανα (Α.Ε.Δ. 20/2005, ΣτΕ 2161/1957, 1581/1958, ΕΔΔΑ Η. vs Belgium, 1987).

Ειδικότερα, μάλιστα, σύμφωνα με τα οριζόμενα στο άρθρο 62 παρ.1-3 του ν.4375/2016, η διαδικασία ενώπιον των Επιτροπών είναι κατά κανόνα έγγραφη, ο δε προσφεύγων δεν έχει γενικό δικαίωμα παραστάσεως ενώπιον της Επιτροπής, παρά μόνον κατ' εξαίρεση και υπό τις αυστηρές προϋποθέσεις του προηγούμενου άρθρου. Εγείρονται, λοιπόν ζητήματα εγγυήσεων της διαδικασίας όχι μόνο ως προς τη δημοσιότητα και την κατ' αντιμωλία συζήτηση αλλά και ως προς το δικαίωμα ακρόασης του προσφεύγοντος, το οποίο περιορίζεται σημαντικά εν σχέσει με τη Διοίκηση (βλ. και Δημόσια Δήλωση της Εθνικής Επιτροπής για τα Δικαιώματα του Ανθρώπου (ΕΕΔΑ), «για την τροπολογία που αλλάζει τη σύνθεση των Ανεξάρτητων Επιτροπών Προσφυγών», Αθήνα, 17 Ιουνίου 2016).

Περαιτέρω, η επιλογή των δικαστικών λειτουργών στις Επιτροπές ανατίθεται όλως αυθαιρέτως στον Γενικό Επίτροπο της Επικρατείας των Τακτικών Διοικητικών Δικαστηρίων που είναι μονοπρόσωπο όργανο αντί να διενεργείται από τα όργανα της Διευθύνσεως του δικαστηρίου που υπηρετεί ο δικαστικός λειτουργός με την μέθοδο της κλήρωσης και να αφορά όλους τους δικαστικούς λειτουργούς του σχηματισμού κατά τα προβλεπόμενα στο άρθρο 15 παρ.7 Κ.Ο.Δ.Κ.Δ.Λ. όπως στην περίπτωση των μόνων "δικαιοδοτικών οργάνων" κατά την έννοια του άρθρου 89 του, ήτοι των αθλητικών δικαστηρίων (αρ.119 και 123 ν.2725/1999).

Η πλειοψηφία, δε, των διορισμένων στις Επιτροπές δικαστών είναι διοικητικοί εφέτες οι οποίοι υπηρετούν σε δικαστήρια αρμόδια να κρίνουν το κύρος των αποφάσεων που οι ίδιες οι Επιτροπές θα εκδώσουν, γεγονός που εγείρει σοβαρά προβλήματα ανεξαρτησίας και αμεροληψίας και για τα διοικητικά δικαστήρια. Η σύνθεση των νέων Επιτροπών συμπληρώνεται από ένα τρίτο μέλος το οποίο είναι ιδιώτης, ο οποίος μάλιστα, κατά παράβαση των επιταγών του ΕΔΔΑ, δεν είναι απαραίτητως νομικός -έχουν ήδη ορισθεί ως μέλη και ψυχολόγοι- και τελεί σε πλήρη εξάρτηση από τον Υπουργό Εσωτερικών, αφού μπορεί να απολυθεί οποτεδήποτε και ανααιτιολόγητα, μέλος, δηλαδή, που στερείται εγγυήσεων προσωπικής και λειτουργικής ανεξαρτησίας (σχ. ΔΕΕ c-53/03).

**Η συζήτηση των υποθέσεων στην Ολομέλεια του Συμβουλίου της Επικρατείας στις 10 Μαρτίου 2017, τόσο ως προς τη σύσταση και συγκρότηση των Ανεξαρτήτων Επιτροπών Προσφυγών όσο και ως προς τον χαρακτηρισμό της Τουρκίας ως ασφαλούς ή μη ασφαλούς Τρίτης χώρας για την επιστροφή και την αναζήτηση προστασίας των προσφευγόντων Σύρων προσφύγων που ζήτησαν άσυλο στην Ελλάδα δεν έχει ως διακύβευμα την διεθνή προστασία στην Ελλάδα αλλά το κράτος δικαίου και την ίδια τη δημοκρατία στην Ελλάδα και στην Ευρώπη.**

ΑΡΣΙΣ - Κοινωνική Οργάνωση Υποστήριξης Νέων <http://arsis.gr>  
Δίκτυο Κοινωνικής Υποστήριξης Προσφύγων & Μεταναστών <http://migrant.diktio.org>  
Ελληνικό Παρατηρητήριο των Συμφωνιών του Ελσίνκι <https://greekhelsinki.wordpress.com>  
Ελληνικό Φόρουμ Προσφύγων <http://www.refugees.gr>  
Κέντρο Συμπαράστασης Παλινοστούντων και Μεταναστών – Οικουμενικό Πρόγραμμα  
Προσφύγων <http://www.ecclesia.gr/greek/koinonia/kspm.html>  
Κόσμος χωρίς Πολέμους και Βία <http://www.kosmosxorispolemous.gr>  
«ΛΑΘΡΑ;» - Επιτροπή Αλληλεγγύης στους Πρόσφυγες Χίου <http://www.lathra.gr>  
PRAKSIS <http://www.praksis.gr>  
Πρωτοβουλία για τα Δικαιώματα των Κρατουμένων <http://www.tokeli.gr>